

мъжете на карти” (ж., 25 г., София) (цит. по Петрова, Антонова, Пенчева 2004: 91).

В циганската/ ромската общност *семејството е необратима даденост*. То е важен елемент от същността и степента на запазеност на основната единица – групата. Играе съществена роля като посредник между обществото и етноса. Чрез етническата среда приема насле-

дената етнокултурна информация, усвоява я и я предава на младите. Първостепенен фактор е и за запазване и поддържане на етническата специфика. Семејството е необходима ценност, а всеки негов член си има точно определени права и задължения. То е ценността, която е в сила в еднаква степен за всички групи и всички се съобразяват с нормите ѝ. Синтезиран израз на това разбиране дава френският циганолог Жан-Пиер Лиежо: “В живота на Циганина и Чергаря всичко гравитира около семејството. Основна градивна единица на социалната организация и на системата от семејно-родствени групи, то е и основната икономическа единица – среда за труд и солидарност. Семејството е основната възпитателна единица, която осигурява социалното възпроизводство, сигурността и протекцията на индивида.... Семејството не е сбор от индивидуалности. То е цялостна единица, солидарна по отношение на “чуждите” и на другите семејства” (Лиежо 1999: 79).

Още от раждането си момчетата и момичетата се възпитават така, че да приемат създаването на семејство и отглеждането на деца като най-стойностната част от живота си. Около семејството и възпитанието на децата се завърта цялата ценностна система на общността. В циганската/ ромската общност младите нямат друг начин да придобият социална пълноценност, освен като създадат семејство. Социалният статус на мъжа зависи от количеството зависими и млади членове в дома – жена, деца, невести, внуци. В семејството се осъществява со-